

Důvodová zpráva

Předkládáme radě MČ Praha 10 návrh programového záměru využití vily Karla Čapka.

Pro jeho zpracování byl osloven Ondřej Buddeus, do roku 2019 vedoucí Českého literárního centra. Tento záměr vznikl na základě četných diskusí s odborníky a zejména jako výstup z diskuse u kulatého stolu k záměru využití Čapkovy vily, který se konal na podzim 2019.

K tomuto stolu byli přizváni: Kristýna Váňová - ředitelka Památníku Karla Čapka (do 2019), Monika Loderová - Goethe Institut, kulturní oddělení (literatura), Zdenko Pavelka - člen představenstva Svazu českých nakladatelů a knihkupců, Marcela Turečková - tajemnice Svazu českých nakladatelů a knihkupců, manažerka Ceny Jiřího Ortena, Šárka Krtková - kulturní manažerka, České literární centrum, Ondřej Lipár - spisovatel, předseda autorského svazu Asociace spisovatelů, Tomáš Řehák - ředitel Městské knihovny Praha, Zuzana Kopencová - Městská knihovna Praha – vedoucí Odboru knihovnických fondů, Viktor Debnár - Institut umění – Divadelní ústav, mezinárodní literární projekty, Pavel Mandys - předseda spolku Litera – organizátor výročních cen Magnesia Litera. Za MČ Praha 10 se pak diskuse účastnil Jan Vašek - oddělení památkové péče a správy kulturních objektů, Tomáš Procházka - vedoucí odboru kultury a projektu MČ Praha 10 a David Kašpar - místostarosta MČ Praha 10.

Pokud jde o dosavadní projekční práce a rozsáhlou platformu specialistů v oblasti památkové péče, průzkumu a teorie dějin architektury či dalších příbuzných oborů, kteří svým neocenitelným přínosem napomáhali nastavení památkově řádné a dostatečně citlivé obnovy, bude jejich názor využit v rámci dalšího jednání o předloženém záměru. Cílem je utvořit skupinu, které zahrne také výše uvedené osoby a znovu se pokusí nalézt k objektu nejvíce citlivý přístup, který současně zohlední požadavky plynoucí z předloženého návrhu programového využití.

Seznam těchto osob ku schválení složení předmětné skupiny bude radě MČ Praha 10 předložen v následném kroku a jednotlivý oslovení odborníci pak budou řádným způsobem jako členové skupiny jmenováni. O výsledku jednání skupiny pak bude rada MČ Praha 10 náležitě informována.

Záměrem MČ Praha 10 je vybudovat v Čapkově vile místo celospolečenského kulturně-historického významu spjaté se životem a dílem bratří Čapků i s mnoha dalšími významnými osobnostmi meziválečné republiky. Citlivé vyvážení poměru zachování intaktních interiérů a funkčnosti vily s cílem šíření odkazu bratří Čapků je pak tím nejzásadnějším úkolem, který je před námi.

Městská
část
Praha 10

ČAPKŮV DŮM

CENTRUM OBČANSKÝCH HODNOT
A LITERÁRNÍHO ŽIVOTA

NÁVRH PROGRAMOVÉHO ZÁMĚRU
VYUŽITÍ ČAPKOVY VILY

ČAPKŮV DŮM

Centrum občanských hodnot a literárního života

KAREL Čapek patří dodnes k nejnámějším českým autorům v zahraničí a v domácím prostředí se řadí mezi prominentní osobnosti obecně kulturního a literárního kánonu, je součástí kolektivní paměti jako umělec i nositel demokratických hodnot a vzorový občan.

PROJEKT Čapkovy domu, který je součástí vily bratří Čapků, necílí k vytvoření výlučně pamětové instituce muzeálního typu tematizující odkaz K. Čapka. Jeho vizí je Čapkův dům jako centrum občanské, literární a mediální kultury, kde odkaz tvoří opěrnou soustavu pro dialog se současností.

ČAPKŮV dům propojuje funkce programové i expoziční: vstupuje do pražské a české kultury jako sebevědomý institut s programem ve vlastní dramaturgii, provozem respektuje výjimečné prostory a historický kontext místa a v jejich součinu vytváří nabídku pro publikum. Přípravuje a distribuuje své aktivity jako nezávislý subjekt a zároveň spolupracuje v partnerské síti se subjekty na území MČ Praha 10, hl. m. Prahy, ČR a ze zahraničí (EU i mimo EU). Provozuje celoroční program pro různé cílové skupiny – žáky a mládež, rodiny s dětmi, zá-

jmově publikum. Formáty, jimiž návštěvníky oslovuje (typové kurzy, debaty, prezentace a prohlídky) jsou určeny pro menší publikum s ohledem na omezenou kapacitu objektu.

ZAMÝŠLENÉ aktivity Čapkovy domu mají lokální, regionální i nadregionální působnost. Propojují programové témata kulturní (se speciálním zřetelem k širokému poli knižní kultury) a široké spektrum společenských témat napříč obory, a to včetně politických a byznysových. Čapkův dům je zapojen prostřednictvím vlastní dramaturgie i spoluprací různého typu do nezávislé i institucionální kultury hlavního města, tvoří živé místo vztahující se k občanským hodnotám čapkovského humanismu, kde jsou tyto hodnoty v různých formátech předmětem společenské i oborové diskuze.

2

JEDINEČNOST

VÝZNAM Čapkovy vily (dále Vila) je jedinečný jak z hlediska samotného objektu se výjimečnou památkovou hodnotou, tak z hlediska myšlenkového a tvůrčího odkazu zásadní osobnosti české demokratické tradice a světové literatury. Programová úvaha nad budoucími aktivitami cílí na vyvážení obou těchto složek. Propojení výjimečného genia loci, domácího prostředí specifického měšťanského interiéru třicátých let a cíleného programu, který je určený publiku s ohledem na kapacitu domu, zajišťuje exkluzivní nabídku pro různé cílové a zájmové skupiny, a tím i specifický vstup do kulturního prostředí hl. města i ČR. Cílem je prostřednictvím programové linie vytvořit profil nezávislé a sebevědomé instituce v Praze, která je garantem pozitivního, sdíleného, intelektuálně podloženého kvalitního obsahu pro veřejnost.

OBSLUŽNOST

CELOROČNÍ program se zaměřuje prostřednictvím různých formátů na dětské publikum a mládež, rodiny s dětmi, zájmové kulturní publikum i exkluzivní profesní veřejnost.

S OHLEDEM na kapacitu vytváří vedle prohlídkových možností program pro školy a školská zařízení, odpolední a večerní program je vyhrazen formátům „master class“ (kurzům a workshopům), přednáškám, náročným diskuzním formátům, případně autorským čtením a komponovaným večerům apod. Programy vily se tvoří buď na míru jednotlivým cílovým skupinám, nebo tyto skupiny propojují. Důzem programu z hlediska divácké zsklaony je dílem regionální (pro pražany) a to především u večerních akcí. V případě školských programů zasahuje i nad širší region. Vila zajišťuje vlastní programovou linii a zároveň je místem otevřeným spolupráci s dalšími kulturními subjekty i aktivitám v jejich vlastní dramatisepubliková příp. mezinárodní, hosté z nad profesionálníu napříč obory pocházejí z ČR a zahraničí.

3

PROGRAMOVÁ ÚVAHA

KONCEPCE programu přistupuje k mladším návštěvníkům s cílem atraktivně jim představit prostřednictvím kvalitních lektorských programů i nových technologií myšlenky K. Čapka, jeho dílo i dobu a aktualizovat je pro danou skupinu. U dospělého publika je cílem rozvíjet témata vážící se k demokratickému a humanistickému dědictví Čapkovy doby v současném dialogu, program akcentuje aktuální témata z oblasti politiky, médií a (knižní) kultury a neopomíjí ani všednodenní, domácká a populární témata s Čapkem spjatá, která jsou mostem mezi intelektuální rovinou a běžným životem.

MASTER CLASS, WORKSHOPY, DÍLNY

WORKSHOPY a dílny typu „master class“ nabízí VILA v různých formátech. Odehrávají formou podvečerních kurzů či týdenních kurzů během letních prázdnin a vedou je profesionálně humanitních oborů. Literární workshopy pro školy vedou lektori či spisovatelky/spisovatelé různých žánrů (dětská literatura, ilustrace, próza, poezie, non-fiction), workshopy a kurzy pro veřejnost jsou zaměřeny na tvůrčí psaní a tvorbu non-fiction, reportážní literaturu, knižní ilustraci ad.

DEBATY, SYMPOZIA, KULATÉ STOLY, KONFERENCE

VILA je přirozeným hostitelem diskuzí, kulatých stolů, konferencí a sympozijních formátů. Nabízí se jako partnerský prostor i pro aktivity tohoto typu profesních spolků a organizací, nabídka exkluzivních prostor pro uzavřené diskuzní a konferenční formáty komerční potenciál pro hospodaření Vily.

PROGRAMOVÁ NABÍDKA PRO ŠKOLY

VILA ve spolupráci s jednotlivými autory i nakladatelstvími, které vytvářejí pro danou skupinu atraktivní tituly, distribuuje nabídku besedních/workshopových pořadů. Program probíhá v spíše dopoledních hodinách, skupiny dětí a mládeže se účastní formou exkurze. Program s vybranou knihou/spisovatelem probíhá měsíčně dle zájmu 1 týden v pracovní dny a obslouží nejvýše 2 školské skupiny denně (průměrně 50 osob), součástí všech programů pro školy je také lektorská prohlídka muzeální části objektu a prostor pátečnicků.

AUTORSKÁ ČTENÍ, PREZENTACE, KOMPOVANÉ VEČERY

PROGRAM autorských večerů a večerních prezentací zohledňuje kapacitu prostor a je nasycený dle části sezóny. Nejvýznamnější sezónou formátů tohoto typu je podzimní období (říjen–prosinec) a literární jaro (du-

ben–červen). Literární akce pořádá VILA ve vlastní dramaturgii (oslovuje autorky, autory, překladatele, literární časopisy ad.), nebo nabízí jako volné sloty (mezinárodním kulturním institutům, nakladatelstvím a vydavatelstvím, časopisům, profesním spolkům

REZIDENČNÍ PROGRAM

VILA provozuje v prostorách vily rezidenční programy, které jsou zaměřeny primárně na tvůrce (profesionály humanitních oborů, spisovatele, žurnalisty, tvůrce autorských knih) z ČR (pro zahraniční autory je již nabízejí jiné subjekty, vyloučit ovšem nelze ani rezidenční spolupráci) s kapacitou 5 os. ročně a realizují ve dvou programových typech:

1. Rezidenční pracovní místo pro tvůrce z území hl. m. Prahy či širšího regionu, který na dobu 2 měsíců získává denní pracovní místo ve Vile a má bezplatně vyhrazen vybavený pracovní prostor, není příjemcem stipendia. Rezident má povinnost podílet se na programu Vily.
2. Tvůrčí rezidence pro mimopražské autory spojená s pobytem ve Vile. Rezidence se konají dvouměsíční (duben–květen, červenec–srpen, září–říjen) a měsíční (čer-

i jednotlivcům). Tematicky sahá od současné prózy, poezie, dramatu a dětské knihy po žánry reportážní, cestovatelské, reportážní a obecně společenské i vědecké.

ven, listopad). Rezident je příjemcem tvůrčího stipendia a má povinnost podílet se na programu Vily.

NEVYČERPANOU rezidenční kapacitu lze nabízet zahraničním institucím v ČR i mimo ČR a vysokoškolským pracovištím za předpokladu, že hradí veškeré náklady s pobytem spojené.

DALŠÍ PŘÍLEŽITOSTI

- VILA má potenciál zařadit se do krajiny literárních ocenění a udílet vlastní literární cenu či ceny.
- stipendijní program (Tvůrčí stipendium K. Čapka) pro mladé spisovatelky/spisovatele.

PROSTOROVÁ ROZVAHA

1. PODLAŽÍ

Prostory 1. podlaží jsou primárně určeny programovým aktivitám Vily směřovaným návštěvníkům.

VELKÝ sál /jídlna/

Multifunkční místnost pro večerní prezentace, diskuze a kulaté stoly, autorská čtení, přednášky, workshopy a menší konferenční formáty. Největší užitkový prostor, kde lze díky širokým dveřím k Sálu 1 navýšit kapacitu o 10 os.. V místnosti lze díky absenci okna na jižní stranu využít promítací techniku. Nejvytíženější programový prostor v rámci Vily, kde se střídají školské skupiny (děti, mládež) i zájmové publikum dle odpoledního a večerního programu.

KAPACITA: 20 os.

SÁL 1

Prostor určený pro dílny, workshopy a kurzy. Pracovní místnost pro menší školské skupiny a odborné programy s menší kapacitou pro zájmové/odborné publikum (účastníci master class, kurzů tvůrčího psaní, ilustrace, překladatelských workshopů apod.)

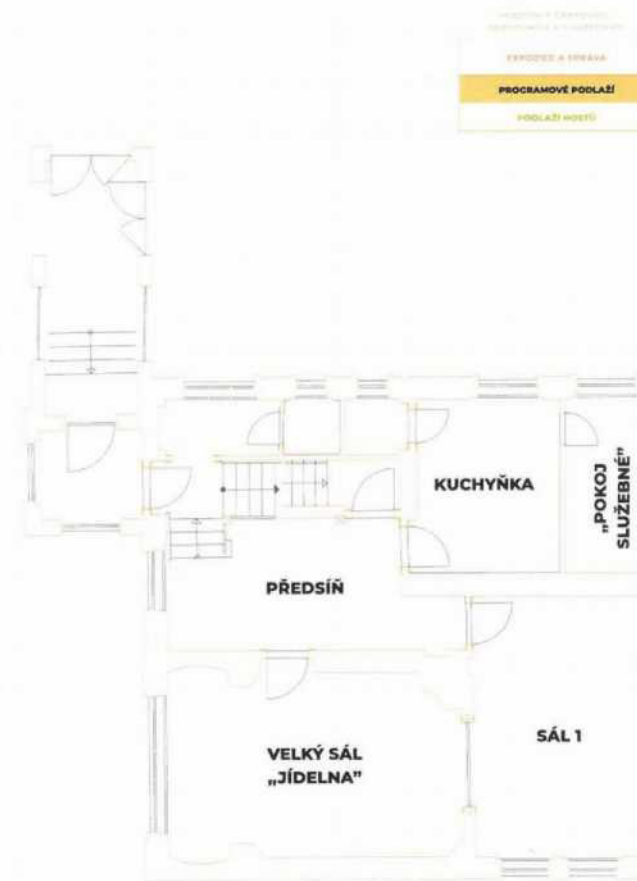
KAPACITA: 10-15 os.

POKOJ služebné

Technické zázemí pro provoz ve Velkém sále a Sále 1, sklad techniky (audiovizuální a IT vybavení Vily) a spotřebního materiálu pro kurzy (papíry, tužky, prac. sešity apod.).

KUCHYŇKA

Zachovává funkci kuchyňky pro přípravu drobného občerstvení při aktivitách a programech Vily v objektu i zahradě.

PROSTOROVÁ ROZVAHA

2. PODLAŽÍ

Prostory druhého podlaží mají částečně muzeální charakter, dílem tvoří administrativní a projektové zázemí pracovního týmu Vily.

ZIMNÍ zahrada

Prostor zůstane v původní funkci zimní zahrady.

SÁL 2

/pracovna O. Scheinpflugové/

Místnost s muzeální expozicí pro návštěvníky.

SÁL 3

/ložnice O. Scheinpflugové/

Administrativní zázemí Vily, kancelářské prostory určené pro správu a plánování aktivit.

Kapacita: 3 pracovní místa

KOUPELNA

2. část administrativního zázemí Vily, pův. sanitární zařízení bude modernizováno dle potřeby provozu.

Kapacita: 1-2 pracovní místa

POKOJ služebné 2

Administrativní sklad.

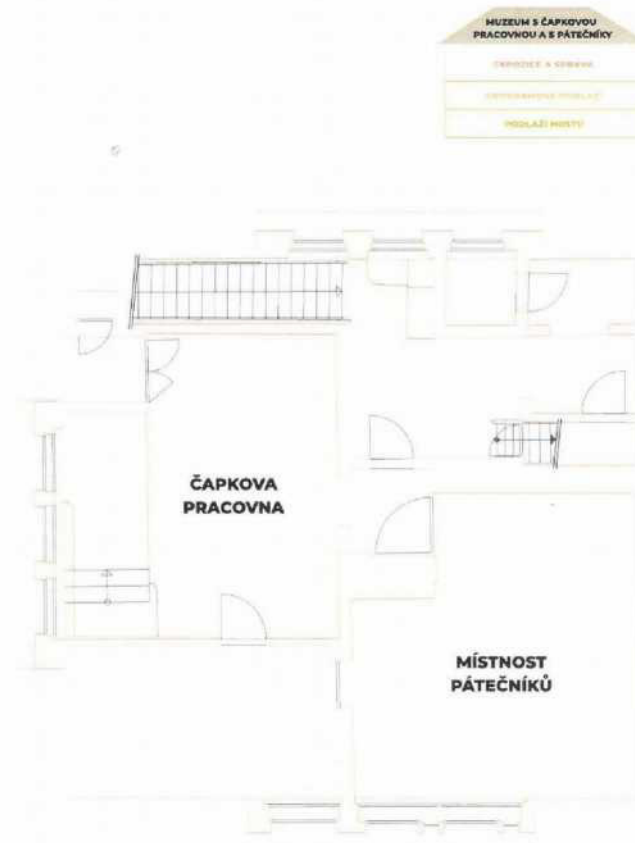

PROSTOROVÁ ROZVAHA

PROSTORY ČAPKOVY PRACOVNY A MÍSTNOST PÁTEČNÍKŮ

Prostory se vyznačují vysokou zachovalostí a jsou vybaveny původním mobiliářem. V rámci Vily jsou konzervovány a určeny jako paměťový prostor muzeálního typu. Návštěva a krátká prohlídka tematizující odkaz bří Čapků je součástí všech školských programů.

Prostory jsou přístupné i ohlášeným exkurzím a v rámci otevírací doby je mohou navštívit neohlášení návštěvníci dle předem stanovené návštěvní doby.

PROSTOROVÁ ROZVAHA

0. PODLAŽÍ /ÚROVEŇ ZAHRADY/

Nulté podlaží funguje jako prostor tvůrčí a partnerský. Zahrnuje denní pracovní místo pro tvůrce (spisovatel/ka, překladatel/ka, ilustrátor/ka), dále rezidenční pokoj s pracovním místem a administrativní zázemí programů pro děti a mládež.

Pokoj 1

Prostor určený jako administrativní zázemí pro přípravu, propagaci a zajištění lektorských programů pro školy a skupiny dětí a mládeže.

Kapacita: 2 pracovní místa

Pokoj 2 /malý pokoj/

Je určen jako denní pracovna pro tvůrce vybraného na základě otevřené výzvy nebo osloveného na základě dramaturgického rozhodnutí. Pracovní místo se udílí na omezenou dobu (viz výše) a je s ním spojena programová spolupráce s Vílou.

Kapacita: 1 pracovní místo

Pokoj 3 – Rezidenční studio /kaktusárium/

Prostor určený jako studio rezidenčního tvůrce s trvalým bydlištěm mimo území hl. m. Prahy (hostující tvůrce z ČR, výjimečně zahraničí), je funkčně vybaven pracovním

místem, menším úložným prostorem a postelí, tedy vhodný k rezidenčnímu pobytu v délce do 3 měs. podle běžného ubytovacího rezidenčního standardu v EU.

Kapacita: 1 pracovní místo

Tech prostor 1 /dnes umístěny kotle/

Zázemí 2 s vybaveným kuchyňským koutem a jídelním stolem, které využívají rezidenční spisovatel/ka, tvůrce využívající denní pracovní místo a pracovníci Víly.

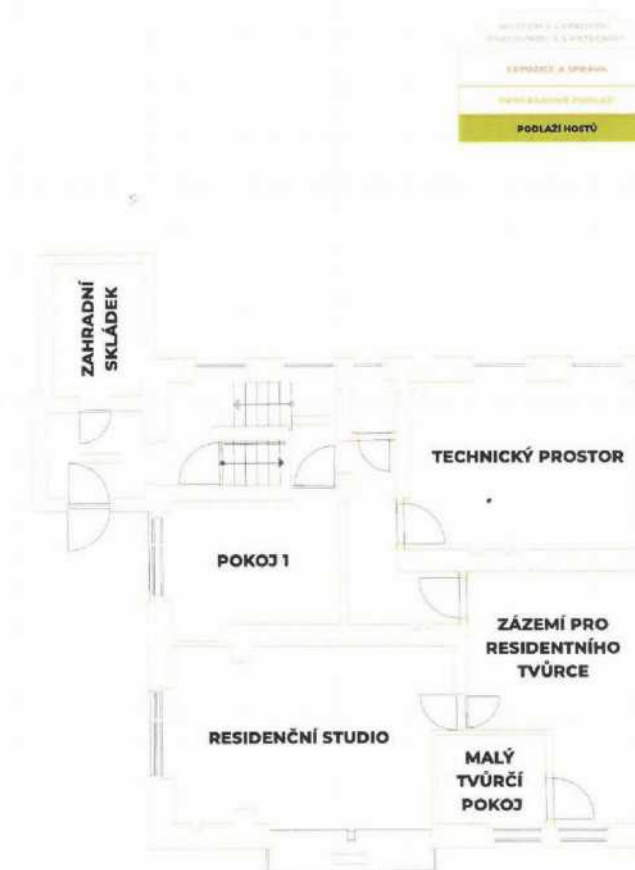
Tech prostor 2 /koksárna/

Prostory býv. skladu uhlí lze využít jako technický prostor (kotel, sklad, technické a servisní zázemí, dílna, nástrojárna). Bude dovybaven sprchovým koutem.

Tech prostor 3 /při vstupu do zahrady/

Využít jako sklad zahradního nábytku pro případné venkovní akce v období květen-září.

12

13

PROSTOROVÁ ROZVAHA

ZAHRADA

Podíl na zahradě objektu lze se souhlasem dalších oprávněných uživatelů objektu používat v teplých měsících pro pleněrové kurzy, dílny a venkovní akce.

Kapacita: 40 os.

14

SEZNAM POTENCIÁLNÍCH PARTNERŮ PROJEKTU ČAPKOVA DOMU

Zřizovatel:

MČ Praha 10

Partneři:

Hl. m. Praha, Městská knihovna, MKČR, Asociace spisovatelů, Obec překladatelů, Skandinávský dům, Goethe Institut, Institut Cervantes, Francouzský institut, Rakouské kult. fórum, Svět knihy, Asociace spisovatelů, Česká centra, Svaz nakladatelů a knihkupců, IBBY, Magnesia Litera, Památník národního písemnictví, UK, AMU, UMPRUM, AVU, IDU, Post Bellum, České literární centrum – Moravská zemská knihovna, Společnost Věry Linhartové, Společnost Bři Čapků, ad.

Bude vytvořen seznam spolupracujících ZŠ a SŠ z hl. m. Praha + širšího regionu (po spuštění projektu).

Mediální partnerství:

ČT, ČT Art, Čro, Deník N, Respekt, A2, Alarm, iliteratura.cz, Tvar ad.

15

MĚSTSKÁ ČÁST PRAHA 10

P10-060277/2020

USNESENÍ VÝBORU PRO KULTURU, SPORT A VOLNOČASOVÉ AKTIVITY

č. VKSVA/1/4

ze dne 8. 6. 2020

Výbor pro kulturu, sport a volnočasové aktivity

I. SOUHLASÍ

s Návrhem programového záměru využití Čapkovy vily.

Mgr. Václav Vlček

předseda Výboru pro kulturu, sport a volnočasové aktivity
Zastupitelstva městské části Praha 10

Městská část Praha 10

**PAMÁTKOVÁ KOMISE
RADY MĚSTSKÉ ČÁSTI PRAHA 10**

STANOVISKO

č. KPAM/05/2020 ze dne 10. 6. 2020

ke zpracování programového využití vily Karla Čapka

PAMÁTKOVÁ KOMISE RADY MĚSTSKÉ ČÁSTI PRAHA 10

- I. Doporučuje Radě MČ Praha 10 ke schválení předložený záměr programového využití vily Karla Čapka.

Mgr. Šárka Gandalovičová
předsedkyně KPAM